

جهانگیری خطاب به اروپایی‌ها:
در یک هفته قرار است
چه اتفاقی بیفتند؟

گروه سیاست: ورود ایران به کام دوم کاهش تعهداتش به برجام، فرصتی شد تا معاون اول رئیس‌جمهوری نیز در دانشگاه الزهرا به آن پردازد. اسحاق جهانگیری همچنین به تماس تلفنی مقامات اروپایی با رئیس‌جمهوری اشاره کرده...

صفحه ۶

سه‌شنبه ۱۸ تیر ۱۳۹۸ | ۶ ذی‌القعدة ۱۴۴۰ | ۹ جولای ۲۰۱۹

سخنگوی وزارت خارجه خبر داد
مشاور دیپلماتیک مکرون
در راه تهران

گروه سیاست: سیدعباس موسوی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران یک روز بعد از اعلام تصمیم ایران به طی‌کردن روند کاهش تعهدات به برجام، در نشست خبری به تبیین مواضع ایران پرداخت. به گزارش ایسا، سیدعباس موسوی در نشست...

صفحه ۱۵

سال شانزدهم | شماره ۳۴۷۰ | ۱۶ صفحه | ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

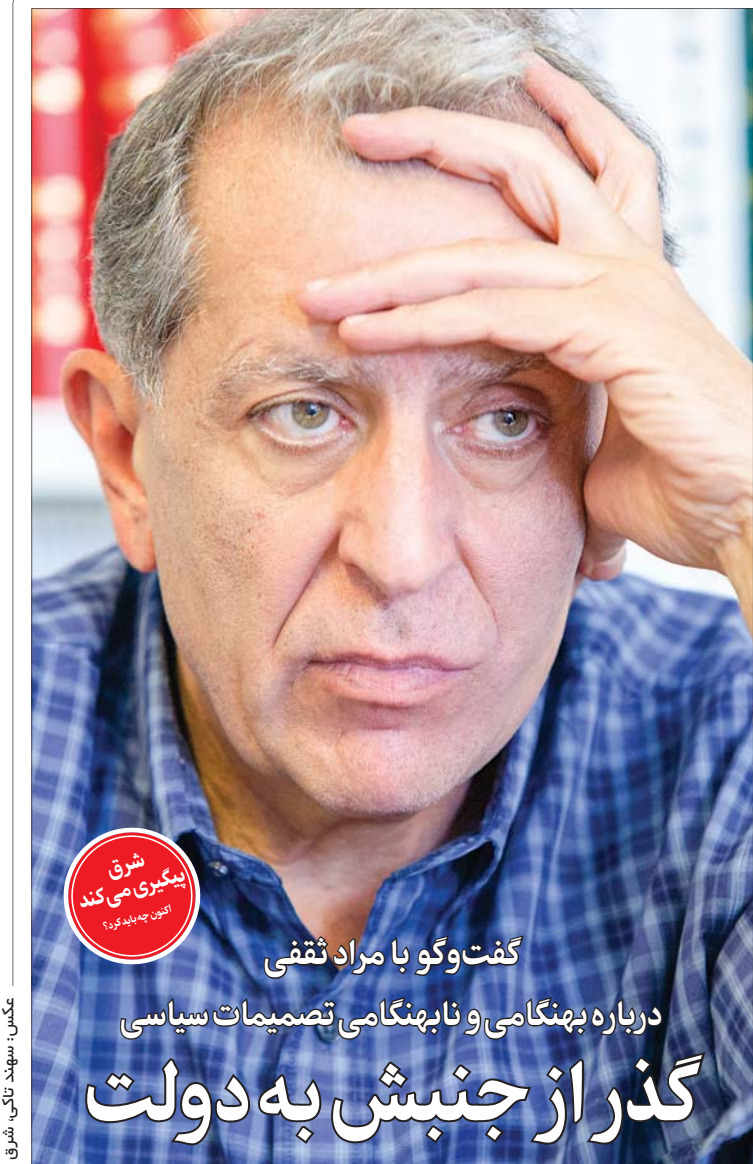
نخستین شک دکارتی به اصلاحات

صادق زیباکلام . استاد دانشگاه تهران

بگذارید نخست نگاهی به اصل ماجرای ۱۸ تیر ببندازیم. دو جریان اصلی سیاسی ۲۰ سال پیش، حادثه کوی را علیه خود توصیف کردند. واقعیت آن بود که نه توطئه‌ای علیه دولت اصلاحات برنامه‌ریزی شده بود نه به طریق اولی علیه جریان مقابل؛ صورت مسئله بسیار ساده‌تر از اینها بود؛ دانشگاه‌ها و جنبش دانشجویی عملاً قلب تپنده دوم خرداد شده بودند، همه اقشار و لایه‌های اجتماعی که دوم خرداد را به راه انداخته بودند، یک طرف و جنبش دانشجویی به پیشتازی دفتر تحکیم وحدت یک طرف دیگر. اگر جنبش دانشجویی را موتور دوم خرداد که حالا به‌تدریج نام اصلاحات به خود می‌گرفت، توصیف کنیم، یقیناً سختی به گراف نرفته است. کمتر دانشگاهی بود که در آن روزها شاهد برپایی سخنرانی‌ها، جلسات و گردهمایی‌های پرحرارت سیاسی نباشد. طبیعی بود که برخی جریانات سیاسی، آن همه شور و اشتیاق دانشجویان را نسبت به دوم خرداد و پشتیبانی پررنگ دانشجویان از دولت اصلاحات را برنمی‌تافتند. درعین‌حال هم نمی‌شد یا نمی‌توانستند دانشجویان را به بی‌تفاوتی و کناره‌گیری از آرمان‌های زیبای دوم خرداد وادار کنند. تحول دیگری که بعد از دوم خرداد در کشور ظاهر شده بود، ظهور طیف گسترده‌ای از مطبوعات بود که به «روزنامه‌های دوم‌خردادی» مشهور شده بودند. بسیاری از آنها در فضای نسبتاً باز و آزاد جدیدی که در کشور به وجود آمده بود، سبک جدیدی از روزنامه‌نگاری را ایجاد کرده بودند.

ادامه در صفحه ۲

پیکیری می‌کند
شرق
آنگون چه میله کور؟

گفت‌وگو با مراد ثقفی

درباره بهنگامی و نابهنگامی تصمیمات سیاسی

گذر از جنبش به دولت

عکس: سهند تاجی، شرق

صفحه ۳

رئیس سازمان امور اراضی در گفت‌وگو با «شرق» خبر داد

تشکیل پرونده برای ۲۳۰ مقام دولتی

لیلا مرکن؛ مرزهای شهرها و روستاها هر روز بیشتر از دیروز در حال پیشروی است. انسان‌ها با ساخت‌وساز گسترده، زمین‌های کشاورزی و عرصه‌های طبیعی را می‌بلعند و بنگاه‌های فروش املاک، مثل قارچ در گوشه و کنار کشور در حال سر برآوردن و کوبیدن بر طبل سوداگری‌ها هستند. تبلیغات افواکننده همین بنگاه‌ها که شاید بتوان روی آنها نام بورس‌باز زمین را گذاشت، باعث می‌شود بسیاری از افرادی که به درستی قوانین را نمی‌دانند، با کمک‌گرفتن از تبصره‌ها

محرمانه‌های پورمحمدی
از قتل‌های زنجیره‌ای:

سعید امامی حداکثر
یک مشاور بود

صفحه ۲

یادداشت

آیا تنگه هرمز اهمیت خود را از دست خواهد داد؟

مردن و صنعتی با هتل‌های لوکس، شهرک‌های صنعتی و امکانات اقامتی با جمعیتی بیش از ۱۲۰ هزار نفر. این بندر ۴۸۰ کیلومتر با مسقط فاصله دارد و یکی از اهداف مشترک چین و عمان در کناره اقیانوس هند است که به صورت منطقه آزاد اقتصادی چندین کشور را هدف قرار داده است و با افتتاح چندین شبکه بزرگراهی، اسکله مدرن بندری، چندین هتل پنج‌ستاره و برنامه احداث پالایشگاه که با تزریق نفت خام به این پالایشگاه سوخت کشتی‌های عازم خاور دور و شرق آسیا را از پالایشگاه جدیدالتاسیس این بندر تازه‌تجهیزشده فراهم کند. بندر «دقم» که مورد توجه دولت چین واقع شده تا بنادر خلیج فارس و دریای عمان در بن‌بست قرار گیرند، تاکنون بیش از ۱۰ میلیارد دلار خرج نوسازی آن شده است. دولت چین درصدد است تا سال ۲۰۲۰ که اولین فاز توسعه بندر «دقم» راه‌اندازی می‌شود، مناطق ویژه اقتصادی و شهر صنعتی آن در کنار اسکله‌ها و هتل‌ها راه‌اندازی شود. دولت عمان نیز توسعه مناطق مسکونی و دانشگاهی این بندر را در دستور کار قرار داده است و بر این باور هستند که با افزایش تردد کشتی‌ها در منطقه و وجود پالایشگاه، اقتصاد این ناحیه را درگروگن خواهد کرد و باراندازی برای همه کشتی‌ها در منطقه‌ای دور از تنش‌های خلیج فارس و تنگه هرمز خواهد شد. دولت چین تا هم‌اکنون یک پالایشگاه، یک واحد متانول، کارخانه ساخت سلول‌های خورشیدی، مرکز تولید خودرو و کارخانه تولید مصالح ساختمانی، یک مجتمع گردشگری با هتل پنج‌ستاره که بیش از ۲۰۰ میلیون دلار هزینه آن شده است و یک شهرک صنعتی و گردشگری برای سکونت بیش از ۲۵ هزار نفر را در حال ساخت دارد یا ساخت آن را به پایان رسانده است. علاوه بر چین، کشورهای کویت، زاین، عربستان و کره جنوبی هم در منطقه آزاد تجاری «دقم» سرمایه‌گذاری کرده‌اند. این حجم از سرمایه‌گذاری در این منطقه نشانه حضور پایدار دولت چین در منطقه و حضور دیگر کشورهاست. بندری که رقیب بنادر واقع در خلیج فارس و دریای عمان شده است، با این تفاوت که از درگیری‌های احتمالی تنگه هرمز دور است، دومین بندری که خارج از تنگه هرمز است و توجه دولت چین واقع شده، بندر کوادر پاکستان است. چینی‌ها به بهانه توسعه راه ابریشم جدید و گسترش سرشاخه‌های دریایی این راه تاریخی از سال‌ها قبل بندر کوادر را در برنامه توسعه‌ای خود قرار دادند. خلیج کوادر دارای مرتبتی است که این بندر را از دیگر بنادر حاشیه خلیج فارس و دریای عمان مستثنا کرده است.

نعمت احمدی
حقوق‌دان

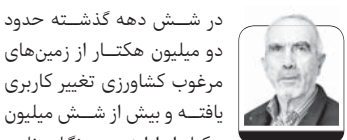
تنگه هرمز اهمیت استراتژیکی در عرصه رفت‌وآمد کشتی‌های تجاری و نفت‌کش‌ها دارد، شرایط فعلی حاکم بر روابط ایران و دنیای غرب از یک طرف و جبهه‌گیری دنیای غرب از دیگر سو و تهدید هر از گاهی بستن تنگه هرمز و اتفاقاتی که این اواخر در بندر فجیره و نیز دهانه دریای عمان درباره کشتی‌های نفت‌کش رخ داد، آیا نگاه جهانی را به این تنگه تغییر خواهد داد؛ تاجایی‌که به فکر بنادر جایگزین در خارج از تنگه هرمز باشند؟ عربستان و امارات سال‌ها قبل برنامه پرهزینه‌ای را برای انتقال نفت به خارج از تنگه هرمز تدارک دیدند، خط لوله‌ای که نفت عربستان را از مناطق نفت‌خیز حاشیه خلیج فارس به کنار دریای سرخ انتقال می‌دهد و همچنین خط لوله‌ای که نفت امارات را تا بندر فجیره -خارج از تنگه هرمز- انتقال می‌دهد و بندر فجیره که تا دو سه دهه قبل، بندری پرت و دورافتاده بود و جز کشتی‌های محلی که توسط صیادان برای صید راهی به دریا داشتند، ناوگان دریایی دیگری در اسکله‌های فرتوت و قدیمی این بندر دورافتاده پهلو نمی‌گرفتند. در سال‌های گذشته بندر فجیره از یک بندر ماهی‌گیری به بندری نفتی که بخش اعظم نفت امارات را از طریق خطوط انتقال نفت به ساحل خود می‌کشاند، تبدیل شده است. علاوه بر خطوط لوله نفتی و شکل‌گیری بنادر نفتی خارج از تنگه هرمز، کشورهای شرق دور آسیا به دنبال احداث بنداری خارج از تنگه هرمز هستند تا از اهمیت استراتژیکی خلیج فارس و تنگه هرمز بکاهند. نخستین منطقه‌ای که مورد توجه قرار گرفته است و موقعیتی راهبردی به بازارهای جنوب آسیا مانند هند و پاکستان دارد و فاصله کمی هم با بازارهای شرق آفریقا دارد، منطقه «دقم» است. بندر «دقم» در حدفاصل خلیج عمان (دریای عمان) و خلیج عدن واقع شده است. در اهمیت این منطقه همین بس که دولت چین سرمایه‌گذاری هنگفتی برای مدرن‌سازی بندر «دقم» کرده است که به علت هم‌جواری با منطقه وسیعی از خارج تنگه هرمز -دریای عمان- دریای عرب و اقیانوس هند حائز اهمیت است و بازارهای جنوب آسیا مانند هند و پاکستان را هم پوشش می‌دهد. این منطقه تا چند سال پیش کمترین امکانات را داشت و درواقع بندری خالی از سکنه بود که امروزه به شهری مدرن در غرب کشور عمان تبدیل شده است؛ شهری

ادامه در صفحه ۲

حرف اول

دستگاه قضائی سبز

عبدالحسین طوطیایی . پژوهشگر کشاورزی

در شش دهه گذشته حدود دو میلیون هکتار از زمین‌های مرغوب کشاورزی تغییر کاربری یافته و بیش از شش میلیون هکتار از اراضی جنگلی نابود شده‌اند. اگر بدانیم تنها هشت میلیون هکتار زمین زراعی آبی در کشور قابل بهره‌برداری و فقط ۱۵ درصد از این میزان بدون محدودیت است، اهمیت حراست از آن برای نسل‌های آینده روشن می‌شود. سهم جنگل‌های بی‌نظیر هیرکانی شمال کشور از این تخریب نیز نزدیک به دو میلیون هکتار و معادل ۶۰ درصد از کل آن بوده است. چنین آماری جنگ اندوه بر قلب دلسوزان این سرزمین می‌زند. دستگاه قضا می‌تواند مانع روند تخریب این ثروت‌های عمومی شود. این نقش آن‌گاه بازتر می‌شود که درپاییم مدیریت‌های اجرایی کشور در این شش دهه و با تمام تفاوت‌های ماهیتی‌شان، به بهانه توسعه، اشتغال‌زایی، رونق اقتصادی و به‌مدد درآمد نفت در بی‌مهری به عرصه‌های تجدیدنپذیر تولید کشاورزی و طبیعی کمابیش مشابه هم بوده‌اند. در شرایطی که نظام پاسخ‌گویی قضائی عمدتاً در برابر شکایات و دعاوی اشخاص حقیقی و حقوقی سامان یافته است؛ اما شاکیان واقعی تخریب اراضی، عمدتاً آیندگانی هستند که هنوز به دنیا نیامده‌اند!

اساساً حفظ پایداری بستر حیات و منابع تولید، مستلزم نظام حقوقی یکپارچه و منسجم است. گردهمایی ۱۲۰ قاضی از بیش از ۶۰ کشور در اجلاس جهانی توسعه پایدار آفریقای جنوبی (۲۰۰۲) اهمیت و جایگاه نظام قضائی کشورها در حراست از بستر حیات در سیاره زمین را نشان می‌دهد. به باور بسیاری از کارشناسان حقوق بین‌الملل، نظام قضائی کشور هند در جهت صیانت از محیط زیست و منابع تولید کشاورزی در دنیا متمایز و حتی بی‌نظیر است. دادگاه‌های عالی قاطعانه اعلام کرده‌اند حق حیات بشر بر اساس اصل ۲۱ قانون اساسی هند محدود به زندگی حیوانی او نبوده، بلکه مربوط به حق زیستن در وضعیت شرافتمندانه است. ازاین‌رو برخورداری از محیط زیستی سالم از حق‌های بنیادین او محسوب می‌شود. نهاد قضائی این کشور ضمن تدوین و پایبندی به مجموعه کامل از قوانین مصوب پارلمانی و با بهره‌گیری از قانون اساسی و نیز مسئولیت‌های مدنی، قوانین زیست‌محیطی نوینی را در دنیا تدارک دیده است.

ادامه در صفحه ۴

#دفترچه_داری؟